William Gibson

Continuumul Gernsback

vol. CHROME (Burning Chrome, 1986)

Din fericire, toată treaba începe să se estompeze, să devină un episod. Când încă mai surprind o imagine ciudată, o văd numai cu coada ochiului; simple fragmente de crom din arsenalul doctorului nebun, menţinându-se la periferia câmpului vizual. Aeronava aceea tip aripă zburătoare a survolat San Francisco săptămâna trecută, dar era aproape translucidă. Şi automobilele cu aripioare de rechin s-au rărit, iar autostrăzile evită cu discreţie să se desfacă în monştrii lucioşi cu optzeci de benzi pe care am fost silit să circul luna trecută, în Toyota mea închiriată. Şi ştiu că nimic din toate astea nu mă va urmări la New York; viziunea mea se îngustează la o singură lungime de undă a probabilităţii. M-am străduit din greu pentru asta. Televiziunea m-a ajutat mult.

Presupun că a început la Londra, în acea tavernă fals grecească de pe Battersea Park Road, când am servit prânzul în contul asigurat lui Cohen de corporaţie. Hrană preparată pe plită cu aburi, deja rece, şi le-au trebuit treizeci de minute să găsească o găleată cu gheaţă pentru *retsina.* Cohen lucrează pentru Barris-Watford, care publică volume mari, cu coperte de carton moale, despre subiecte la modă: istorii ilustrate ale firmei de neon, ale jocului mecanic „Flipper", ale jucăriilor cu cheiţă din Japonia ocupată. Mă dusesem acolo să fotografiez o serie de reclame pentru pantofi; fete din California, cu picioare bronzate şi pantofi de sport Day Glo, neastâmpăraţi, zburdaseră pentru mine, coborând scările rulante de la St. John's Wood şi traversând peroanele de la Tooting Bec. O agenţie tânără, suplă şi vorace hotărâse că misterul mijloacelor de transport din Londra avea să ajute la vânzarea adidaşilor din nailon cu talpă-sandviş. Ei hotărăsc; eu fotografiez. Iar Cohen, pe care-l cunoşteam vag din vremurile vechi, de la New York, mă invitase la prânz în ziua dinaintea celei când eram programat să plec cu avionul de la Heathrow. A venit împreună cu o tânără îmbrăcată foarte la modă, pe nume Dialta Downes, care practic nu avea

bărbie şi era o istorică renumită a artei pop, evident. Retrospectiv, o văd intrând alături de Cohen, sub o firmă de neon suspendată care clipeşte ACESTA-I DRUMUL CĂTRE NEBUNIE, în majuscule uriaşe fără serife.

Cohen ne-a prezentat şi a explicat că Dialta era principala iniţiatoare a celui mai recent proiect Barris-Watford, o istorie ilustrată a ceea ce ea numea „Modernismul Aerodinamic American". Cohen o denumea „gotica pistoalelor cu raze". Titlul provizoriu al lucrării era *Futuropolisul aerodinamic: viitorul care n-a existat niciodată.*

Există o obsesie britanică în privinţa elementelor mai baroce ale culturii pop americane, ceva asemănător cu straniul fetiş legat de cowboys-şi-indieni al vest-germanilor sau cu aberanta poftă franţuzească pentru filmele vechi cu Jerry Lewis. La Dialta Downes, aceasta se manifesta printr-o manie pentru o formă de arhitectură apărută numai în America, de a cărei existenţă majoritatea americanilor nu au habar. La început n-am fost sigur despre ce anume vorbea, însă treptat am început să înţeleg. M-am pomenit amintindu-mi emisiuni de televiziune difuzate duminică dimineaţa, în anii cincizeci.

Uneori se dădeau jurnale vechi de actualităţi, ca umplutură pe postul local. Stăteai acolo, cu un sandviş cu unt de arahide şi un pahar cu lapte, şi un bariton de Hollywood bruiat de zgomot de fond îţi spunea că se află O Maşină Zburătoare în Viitorul Tău. Şi trei ingineri din Detroit îşi făceau de lucru cu un Nash de-ăla mare, vechi, cu aripi, şi-l vedeai uruind furios de-a lungul unei piste pustii din Michigan. Niciodată nu l-ai văzut decolând cu adevărat, dar şi-a luat zborul către Ţara-de-nicăieri-şi-niciodată a Dialtei Downes, adevăratul cămin al unei generaţii de tehnofili complet lipsiţi de inhibiţii. Ea vorbea despre acele rămăşiţe ale arhitecturii „futuristice" din anii treizeci şi patruzeci, pe lângă care treci zilnic în oraşele americane, fără să le observi: marchizele cinematografelor, nervurate pentru a iradia o energie misterioasă, magazinele pentru săraci, cu faţade din aluminiu canelat, scaunele din ţevi cromate pe care se aşternea praful în foaierurile hotelurilor de tranzit. Ea vedea aceste lucruri drept fragmente ale unei lumi de vis, abandonate în prezentul nepăsător; voia să i le fotografiez.

Anii treizeci lansaseseră prima generaţie de designeri industriali americani; până atunci, toate ascuţitorile de creioane

arătaseră ca nişte ascuţitori — obişnuitul mecanism victorian, poate cu o căptuşeală decorativă tipică. După ivirea designerilor, unele ascuţitori arătau de parcă ar fi fost montate în tunele aerodinamice. Pentru cele mai multe, schimbarea era numai de suprafaţă; sub carcasa cromată, aerodinamică, găseai acelaşi mecanism victorian. Ceea ce avea un anume fel de logică, fiindcă designerii americani cu cel mai mare succes fuseseră recrutaţi din rândurile scenografilor de pe Broadway. Totul era un decor, o serie de elemente de recuzită complicate, pentru joaca de-a traiul în viitor.

Când am ajuns la cafea, Cohen a scos o mapă groasă, plină cu poze lucioase. Am văzut statuile înaripate care păzesc barajul Hoover, ornamentate cu beton, înalte de paisprezece metri, aplecate de parcă s-ar împotrivi unui uragan imaginar. Am văzut o duzină de fotografii cu Johnson's Wax Building, proiectată de Frank Lloyd Wright, juxtapusă cu coperţile unor numere vechi din *Amazing Stories,* realizate de un artist numit Frank R. Paul; probabil că angajaţii de la Johnson's Wax se simţiseră de parcă intrau într-una din utopiile de revistă, pictate cu aerograful de către Paul. Clădirea lui Wright arăta ca şi când fusese proiectată pentru oameni ce purtau togi albe şi sandale Lucite. Am ezitat asupra schiţei unei aeronave grandioase, propulsată de elice, numai aripă, ca un bumerang gros, simetric, cu ferestre în locuri neobişnuite. Săgeţi cu etichete indicau poziţia marii săli de bal şi a celor două terenuri de squash. Era datată 1936.

— Chestia asta n-ar fi putut zbura...?

M-am uitat la Dialta Downes.

— O, nu, imposibil, chiar cu cele douăsprezece elice uriaşe, dar oamenilor le plăcea înfăţişarea ei, nu înţelegi? De la New York la Londra în mai puţin de două zile, sufragerii clasa-ntâi, cabine particulare, punţi pentru plajă, dans, jazz seara... Designerii erau populişti, înţelegi; încercau să dea publicului ceea ce voia. Iar publicul voia viitorul.

Eram în Burbank de trei zile, încercând să-i insuflu atractivitate unui rocker cu înfăţişare foarte insipidă, când am primit pachetul de la Cohen. E posibil să fotografiezi ceea ce nu este; e-al naibii de greu s-o faci şi, în consecinţă, un talent foarte căutat. Deşi nu mă descurc rău cu chestia asta, nu sunt

cel mai bun, iar amărâtul ăla punea la încercare credibilitatea Nikkonului meu. Am ieşit — deprimat, fiindcă-mi place să fac o treabă bună, dar nu total deprimat, pentru că m-am asigurat că primisem cecul pentru treaba făcută, şi-am hotărât să mă refac cu sublima măiestrie artistică a serviciului pentru Barris-Watford. Cohen îmi trimisese nişte cărţi despre designul din anii treizeci, mai multe fotografii ale unor clădiri aerodinamice şi o listă cu cele cincizeci de exemple ale stilului din California preferate de Dialta Downes.

Fotografia arhitecturală poate implica multă aşteptare; clădirea devine un fel de cadran solar, în timp ce tu te rogi ca o umbră să se îndepărteze târâş de un detaliu pe care-l vrei sau ca masa şi echilibrul structurii să se dezvăluie într-un anume fel. În timp ce aşteptam, m-am crezut în America Dialtei Downes. Când am izolat câteva din clădirile fabricii pe geamul mat al Hasselbladului, acestea au căpătat un fel de demnitate totalitară sinistră, ca stadioanele pe care Albert Speer le-a construit pentru Hitler. Dar restul era întotdeauna de prost gust; lucruri efemere, scoase la iveală de inconştientul colectiv american al anilor treizeci, tinzând în cea mai mare parte să supravieţuiască de-a lungul unor fâşii deprimante, mărginite de moteluri prăfuite, angrosişti de saltele şi mici maidane cu maşini uzate. Am vânat benzinăriile într-un stil mare.

În timpul perioadei culminante a Epocii Downes, Ming cel Nemilos fusese însărcinat cu proiectarea benzinăriilor din California. Dat fiind că prefera arhitectura din Mongo-ul său natal, călătorise în susul şi-n josul coastei, înălţând cuiburi de arme-laser din stuc alb. Multe dintre ele aveau turnuri centrale, complet inutile, înconjurate cu acei elemenţi stranii de radiator care erau un motiv specific al stilului şi le făcea să arate ca şi când ar fi putut genera puternice izbucniri de entuziasm tehnologic pur, însă numai dacă reuşeai să găseşti butonul ce le punea în funcţiune. Am fotografiat una în San Jose, cu o oră înainte să sosească buldozerele şi să treacă drept prin adevărul structural de gips şi scânduri şi beton ieftin.

— Gândeşte-te la asta, spusese Dialta Downes, ca la un fel de Americă alternativă; nişte ani optzeci care n-au venit niciodată. O arhitectură de visuri sfărâmate.

Acesta mi-a fost cadrul mintal de referinţă, în timp ce parcurgeam etapele complicatei sale secţiuni socioarhitecturale

în Toyota mea cea roşie — în timp ce mă adaptam treptat la imaginea unei Americi-care-n-a-fost, a unor fabrici de Coca-Cola ca nişte submarine eşuate şi a unor cinematografe de mâna a cincea, aducând cu templele unei secte pierdute care adorase oglinzile albastre şi geometria. Şi în timp ce mă deplasam printre aceste ruine secrete, m-am trezit întrebându-mă ce-ar fi gândit locuitorii acelui viitor pierdut despre lumea în care trăiesc. Oamenii din anii treizeci au visat marmură albă şi crom aerodinamic, cristal nemuritor şi bronz şlefuit, însă rachetele de pe copertele revistelor lui Gernsback au căzut asupra Londrei în inima nopţii, urlând. După război, fiecare a avut o maşină — fără aripi — şi superautostrada promisă de-a lungul căreia s-o conducă, aşa încât cerul însuşi s-a întunecat, iar gazele au ros marmura şi-au ciuruit cristalul miraculos...

Şi, într-o zi, la periferia lui Bolinas, pe când mă pregăteam să fotografiez un exemplu de-a dreptul exagerat al arhitecturii marţiale a lui Ming, am pătruns printr-o membrană fină, o membrană a probabilităţii...

Cât se poate de încetişor, am trecut de Limită...

Şi-am ridicat privirea pentru a vedea un obiect cu douăsprezece motoare, ca un bumerang dilatat, numai aripă, croindu-şi drum către est cu o graţie elefantină, la o altitudine atât de joasă, încât am putut să-i număr niturile de pe carcasa argintie, mată, şi să aud — poate — ecoul jazzului.

I-am relatat incidentul lui Kihn.

Merv Kihn, ziarist independent, cu un domeniu extensiv cuprinzând pterodactili din Texas, mitocani contactaţi de OZN-uri, monştri Loch Ness boschetari şi topul primelor zece teorii ale conspiraţiei din cotloanele cele mai ţicnite ale minţii colective americane...

— E bună, zise Kihn, lustruindu-şi ochelarii galbeni, Polaroid, cu tivul cămăşii hawaiene, dar nu-i *mintală*; îi lipseşte adevăratul clenci.

— Dar l-am văzut, Mervyn.

Eram aşezaţi lângă o piscină, în lumina strălucitoare a soarelui de Arizona. El venise în Tucson să aştepte un grup de cadre civile pensionate, din Las Vegas, a căror conducătoare recepţiona mesaje de la Ei prin cuptorul cu microunde. Şofasem toată noaptea şi resimţeam asta.

— Bineînţeles. Bineînţeles că l-ai văzut. Mi-ai citit articolele... nu mi-ai sesizat soluţia generală pentru problema OZN? E simplu, simplu ca bună ziua: oamenii — îşi aşeză grijuliu ochelarii pe nasul lung, de şoim şi mă fixă cu cea mai bună privire de vasilisc — *văd...* lucruri. Oamenii văd chestiile astea. Acolo nu e nimic, însă oamenii oricum le *văd.* Probabil pentru că au nevoie să le vadă. L-ai citit pe Jung, ar trebui să ştii care-i treaba... În cazul tău, e atât de evident: recunoşti că te-ai gândit la arhitectura asta trăznită, că ai visat cu ochii deschişi... Uite, sunt sigur că ţi-ai luat partea de droguri, este? Câţi oameni au supravieţuit anilor şaizeci, în California, fără să fi avut o halucinaţie ciudată? Toate nopţile acelea când descopereai că armate întregi de tehnicieni Pisney fuseseră angajaţi să ţeasă holograme animate ale unor hieroglife egiptene în materialul blugilor tăi, să zicem, sau vremurile când...

— Dar n-a fost aşa.

— Bineînţeles că nu. N-a fost deloc aşa... a fost „într-un decor de realitate clară", este? Totul e normal, şi pe urmă apare monstrul, mandala, trabucul de neon. În cazul tău, un aeroplan Tom Swift gigantic. Se întâmplă *tot timpul.* Nici măcar nu eşti nebun. Ştii asta, nu-i aşa?

Pescui o bere din răcitorul de polistiren boţit, de lângă şezlongul său.

— Săptămâna trecută am fost în Virginia. Districtul Grayson. I-am luat un interviu unei fete de şaisprezece ani care fusese atacată de un *capdiurs.*

— Un ce?

— Un cap de urs. Capul retezat al unui urs. Vezi tu, acest *capdiurs* plutea pe propria farfurie zburătoare în miniatură, care arăta precum capacele de roţi de la Cadillacul de epocă al vărului Wayne. Avea ochi roşii, strălucitori, ca două mucuri de trabuc, şi din dosul urechilor îi ieşeau antene telescopice cromate.

Râgâi.

— A atacat-o? Cum?

— Ar fi mai bine să nu ştii, e evident că eşti impresionabil. „Ierea reci" — reveni la accentul său sudic defectuos — „şi mietalic". Făcea zgomote electronice. Asta e chestia veritabilă, marfa adevărată venită din inconştientul colectiv, prietene: fetiţa aia e o vrăjitoare. Numai că în societatea asta nu are loc

să se manifeste. L-ar fi văzut pe diavol, dacă n-ar fi fost crescută cu *Omul bionic* şi toate reluările alea din *Star Trek,* E conectată la filonul principal. Şi ştie că i s-a întâmplat. Am plecat cu zece minute înainte să apară ozeniştii grei, cu poligraful.

Probabil arătam mâhnit, pentru că şi-a aşezat berea jos, cu grijă, lângă răcitor, şi s-a ridicat.

— Dacă vrei o explicaţie mai elevată, aş zice că ai văzut o fantomă semiotică. Toate poveştile astea ale contactaţilor, spre exemplu, se încadrează într-o imagistică SF care pune stăpânire pe cultura noastră. Aş putea accepta extratereştri, dar nu extratereştri care arată ca în benzile desenate din anii cincizeci. Aceştia sunt fantome semiotice, fragmente de imagistică culturală profundă, care s-au desprins şi au căpătat o viaţă proprie, aidoma aeronavelor gen Jules Verne pe care fermierii ăia bătrâni din Kansas le vedeau mereu. Iar tu ai văzut un alt fel de fantomă, asta-i tot. Avionul acela a făcut parte din inconştientul colectiv odinioară. Cumva, tu ai recepţionat asta. Important este să nu-ţi faci griji în această privinţă.

Totuşi, îmi făceam griji în acea privinţă.

Kihn îşi pieptănă părul blond, care se rărea, şi plecă să vadă ce aveau Ei de spus în ultima vreme prin instalaţia radar, iar eu am tras draperiile în camera mea şi m-am întins în bezna cu aer condiţionat, ca să-mi fac griji. Încă îmi mai făceam griji când m-am trezit. Kihn îmi lăsase un bilet pe uşă; se ducea în nord, cu un avion închiriat, să verifice un zvon despre mutilarea vitelor („muti", le zicea el; încă una dintre specialităţile sale jurnalistice).

Am servit masa, am făcut duş, am luat o pilulă de regim, gata să se sfărâme întrucât se agitase timp de trei ani pe fundul trusei mele de bărbierit, şi m-am îndreptat înapoi spre Los Angeles.

Viteza îmi limita câmpul vizual la tunelul farurilor Toyotei. Mi-am spus că trupul putea conduce, în timp ce mintea menţinea ordinea. Menţinea ordinea şi stătea la distanţă de straniul decor periferic alcătuit de amfetamină şi epuizare, vegetaţia spectrală, luminoasă, care creşte la coada ochiului minţii de-a lungul autostrăzilor, noaptea târziu. Însă mintea are propriile-i idei, iar părerea lui Kihn despre ceea ce deja numeam în sinea mea „vedenie" îmi zornăia la nesfârşit prin cap, pe o orbită strânsă, înclinată. Fantome semiotice. Fragmente ale

Visului Colectiv, gonind pe lângă mine în curentul pe care-l iscam trecând cu maşina. Cumva, această buclă de feedback agravă efectul pastilei de regim, iar marginea deformată de viteză a vegetaţiei de pe latura şoselei începu să capete culorile unor fotografii în infraroşu din satelit, zdrenţe sfâşiate de goana Toyotei.

Atunci am tras pe dreapta, şi o jumătate de duzină de cutii de bere au clipit urându-mi noapte bună, când am stins farurile. M-am întrebat ce oră era la Londra şi-am încercat să mi-o imaginez pe Dialta Downes servind micul dejun în apartamentul ei din Hampstead, înconjurată de figurine aerodinamice din crom şi de cărţi despre cultura americană. Nopţile în deşertul din regiunea aceea sunt enorme; luna este mai aproape. Am privit luna pentru multă vreme şi am decis că amicul Kihn avea dreptate. Principalul era să nu-mi fac griji. Pe tot continentul, zilnic, oameni care erau mai normali decât aspirasem eu vreodată să fiu vedeau păsări uriaşe, oameni ai zăpezilor, rafinării de petrol zburătoare; îi dădeau lui Kihn o ocupaţie şi-l menţineau solvabil. De ce m-ar deranja o frântură din imaginaţia populară a anilor treizeci care survola Bolinas? M-am hotărât să dorm, neavând nimic despre care să-mi fac griji, cu excepţia şerpilor cu clopoţei şi a hipioţilor canibali, aflându-mă în siguranţă în mijlocul gunoiului prietenos de pe marginea autostrăzii din propriul continuum familiar. Dimineaţă, aveam să şofez până la Nogales şi să fotografiez vechile bordeluri, ceva ce intenţionasem să fac de ani întregi. Pastila de regim se dăduse bătută.

M-a trezit lumina, apoi vocile.

Lumina venea de undeva din spatele meu şi proiecta umbre schimbătoare în maşină. Vocile erau calme, nedesluşite, masculină şi feminină, angajate într-o conversaţie.

Gâtul mi-era ţeapăn, iar orbitele îmi păreau căptuşite cu nisip. Piciorul îmi amorţise, apăsat de volan. Am bâjbâit după ochelari în buzunarul cămăşii şi, în cele din urmă, i-am pus pe nas.

Apoi am privit în spate şi am văzut oraşul.

Cărţile despre designul din anii treizeci erau în portbagaj; una dintre ele conţinea schiţe ale unui oraş idealizat care se

inspira din *Metropolis* şi *Lucrurile care vor veni,* dar amplifica totul, înălţându-se, prin norii perfecţi ai unui arhitect, către docuri de zeppelin şi turle nebuneşti din neon. Oraşul schiţat era un model la scară redusă al aceluia care se înălţa în spatele meu. Turle se ridicau deasupra altor turle, în trepte strălucitoare de ziggurat care urcau către un turn-templu central, aiurit, înconjurat cu elemenţii de radiator trăzniţi ai benzinăriilor Mongo. Puteai ascunde Empire State Building în cel mai mic dintre turnurile acelea. Şosele de cristal se înălţau printre turle, traversate iar şi iar de forme netede, argintii, ca nişte picături de mercur. Aerul era plin de nave: avioane-aripi gigantice, mici obiecte argintii, gonind (uneori, una dintre formele de argint viu de pe podurile aeriene se ridica cu graţie în aer şi-şi lua zborul pentru a se alătura acelui dans), fregate lungi de o milă, obiecte plutitoare, ca niste libelule, care erau girocoptere...

Am închis ochii, strâns, şi m-am răsucit pe banchetă. Când i-am deschis, mi-am impus să văd contorul kilometrajului, praful albicios de pe drum, adunat pe bordul din plastic negru, scrumiera plină-ochi. I-am închis iarăşi.

— Psihoză provocată de amfetamină, am zis.

Am deschis ochii. Bordul era încă acolo, praful, mucurile turtite... Cu foarte multă grijă, fără să mişc capul, am aprins farurile.

Şi i-am văzut.

Erau blonzi. Stăteau în picioare lângă maşina lor, un avocado din aluminiu cu un derivor central, ca o înotătoare de rechin ivindu-se din coloana sa vertebrală, şi cauciucuri negre, netede ca o jucărie de copil. El îşi petrecuse braţul pe după talia ei şi gesticula către oraş. Amândoi erau îmbrăcaţi în alb: haine largi, gambe goale, espadrile albe, imaculate. Nici unul nu părea conştient de fasciculele farurilor mele. El spunea ceva înţelept şi ferm, iar ea încuviinţa, şi deodată m-am speriat, speriat într-un fel cu totul diferit. Sănătatea mintală încetase să mai fie un subiect central; am ştiut, cumva, că oraşul din spatele meu era Tucson — un Tucson de vis, ivit din aspiraţia colectivă a unei epoci. Că era real, pe de-a-ntregul real. Dar cuplul din faţa mea trăia în el, şi ei mă înspăimântau.

Erau copiii anilor-optzeci-care-nu-veniseră ai Dialtei Downes; erau Moştenitorii Visului. Erau albi şi probabil aveau ochi albaştri. Erau americani, Dialta spusese că Viitorul venise

mai întâi în America, însă în cele din urmă trecuse pe lângă ea. Dar nu aici, în inima Visului. Aici, mersesem tot înainte, urmând o logică de vis care nu ştia nimic despre poluare, despre cantităţile finite de combustibil fosil, despre războaiele din străinătate pe care era posibil să le pierdem. Ei erau eleganţi, fericiţi şi pe deplin mulţumiţi de ei înşişi şi de lumea lor. Şi, în Vis, era lumea *lor.*

În spatele meu, oraşul luminat. Proiectoare măturau cerul numai de plăcere. Mi i-am imaginat îmbulzindu-se în pieţele din marmură albă, ordonaţi şi vioi, cu ochii sclipind de entuziasm pentru bulevardele lor luminate de reflectoare şi pentru maşinile argintii.

Toate astea aveau suculenţa sinistră a propagandei tineretului hitlerist.

Am băgat maşina în viteză şi-am rulat încet înainte, până când bara de protecţie a ajuns la un metru de ei. Tot nu mă văzuseră. Am coborât geamul şi-am ascultat ce spunea bărbatul. Cuvintele lui erau strălucitoare şi găunoase, precum tonul dintr-o broşură a Camerei de Comerţ, şi am ştiut că era convins de ele pe deplin.

— John, am auzit-o pe femeie spunând, am uitat să ne luăm pastilele de hrană.

Scoase două capsule strălucitoare dintr-un recipient ataşat la centură şi-i înmână una. M-am întors pe autostradă şi m-am îndreptat spre Los Angeles, încruntându-mă şi clătinând din cap.

I-am telefonat lui Kihn de la o benzinărie. Una nouă, în stil modernist spaniol, prost realizat. Kihn se întorsese din expediţie şi nu părea să fie supărat că-i telefonasem.

— Mda, asta-i ceva straniu. Ai încercat să faci fotografii? Nu că ar ieşi vreodată la developare, însă faptul că fotografiile n-au cum să iasă la developare adaugă un *frisson* interesant poveştii tale...

— Dar ce-ar trebui să fac?

— Uită-te mult la televizor, în special la emisiuni cu jocuri şi la melodrame. Du-te la filme porno. Ai văzut vreodată *Motel de dragoste nazist?* Aici îl dau prin cablu. E cu adevărat oribil. Exact ceea ce-ţi trebuie.

Despre ce vorbea?

— Nu mai ţipa şi ascultă-mă. Îţi împărtăşesc un secret al breslei: mass-media execrabile îţi pot exorciza fantomele semiotice. Dacă ele îi ţin pe ozenişti departe de gândurile mele, îi pot ţine şi pe futuroizii ăia Art Déco, departe de ale tale. Încearcă. Ce ai de pierdut?

Apoi se scuză, pretextând că avea o întâlnire, dimineaţă devreme, cu Alesdale.

— Cu cine?

— Cu bătrânicile alea din Vegas, cele cu microundele. M-am gândit să comand o convorbire cu taxă inversă la

Londra, să-l cer pe Cohen de la Bariss-Watford şi să-i spun că fotograful lui pleca pentru o perioadă prelungită în Zona Crepusculară. În cele din urmă, am lăsat o maşină să-mi prepare o ceaşcă de cafea neagră într-adevăr imposibilă şi m-am urcat înapoi în Toyota, ca să mă duc la Los Angeles.

Oprirea la Los Angeles a fost o idee neinspirată, şi am petrecut acolo două săptămâni. Era un ţinut Downes de prima calitate; în acel oraş se afla o cantitate prea mare de Vis, şi prea multe fragmente ale Visului aşteptau să mă prindă în capcană. Aproape că am tamponat maşina pe un pasaj aerian de lângă Disneyland, când şoseaua s-a desfăşurat ca o jucărie origami şi m-a lăsat să fac slalom pe o duzină de benzi pline de vehicule aerodinamice cromate, cu aripioare de rechin, care goneau. Mai rău de-atât, Hollywood era plin de oameni care semănau prea mult cu cuplul pe care-l văzusem în Arizona. Am angajat un regizor italian care-şi câştiga traiul lucrând în camera obscură şi instalând şezlonguri în curţi interioare, împrejurul piscinelor, până când avea să devină celebru; a scos poze după toate negativele pe care le adunasem pentru Downes. Eu unul n-am vrut să mă uit la ele. Totuşi, pe Leonardo n-a părut să-l deranjeze, iar când a terminat am verificat fotografiile, răsfoindu-le ca pe un pachet de cărţi de joc, şi le-am trimis prin poşta aeriană la Londra. Apoi am luat un taxi până la un cinematograf unde rula *Motel de dragoste nazist* şi am ţinut ochii închişi tot timpul filmului.

Telegrama de felicitare a lui Cohen mi-a fost transmisă în San Francisco după o săptămână. Dialtei îi plăcuseră la nebunie fotografiile. Cohen admira modul în care „ajunsesem cu adevărat la esenţa fenomenului" şi era dornic să lucreze din nou cu mine. În după-amiaza aceea, am remarcat o aripă zburătoare

deasupra străzii Castro, însă era cam străvezie, ca şi când s-ar fi aflat acolo numai pe jumătate. M-am repezit în cel mai apropiat chioşc de ziare şi-am adunat cât de mult material am putut găsi despre criza de petrol şi riscurile energiei nucleare. Tocmai mă hotărâsem să cumpăr un bilet de avion pentru New York.

— Nenorocită lumea asta-n care trăim, este?

Patronul chioşcului era un negru slab, cu dinţi stricaţi şi o perucă evidentă. Am încuviinţat, scotocind prin blugi după mărunţiş, nerăbdător să găsesc o bancă în parc, unde să mă pot cufunda în dovezile de netăgăduit ale cvasidistopiei în care trăim.

— Dar ar putea fi mai rea, este?

— Ai dreptate, am spus, sau încă şi mai rău, ar putea fi perfectă.

M-a urmărit cu privirea în timp ce mă îndepărtam pe stradă, cu micul meu teanc de catastrofă condensată.
